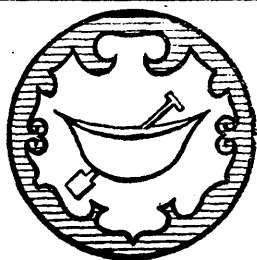

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18, Tel. 2-93.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Miesięcz. zł. 0.60.

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szp. na stronie) zł. p. 0.15—Przed tekstem
zł. p. 0.45 — za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne zł. p. 0.03 za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. p. 0.30. —

Geny egzemplarza zł. 0.15.

Nr 49. (272)

Łódź, wtorek 2 grudnia 1924 r.

Rok VI.

Od Administracji.

Wszystkich naszych P. T.
prenumeratorów zamiejscowych

opraszamy o niezwłoczne ure-
gulowanie zaległej prenumeraty
„Dziennika Zarządu m. Łodzi“.

Jaką wodę będzie miała Łódź?

W związku z zamierzoną budową wodociągu Tomaszów-Łódź dokonane zostały badania wody, która zasilać będzie w przyszłości wodociąg miejski. Celem tych badań w pierwszym rzędzie było wyświetlenie, czy w ciągu ubiegłych 20 lat nie zaszły jakiegokolwiek zasadnicze zmiany w składzie chemicznym wód tomaszowskich, a następnie — porównanie tych wód z wodą, obecnie używaną w Łodzi. Porównanie takie może być miarodajne tylko w razie dokonania badań w jednym i tem samym laboratorium, temi samymi odczynnikami i sposobami.

Badania przeprowadzone zostały przez „Państwowy Zakład Badania Żywności w Łodzi“. Dla uniknięcia wszelkich nieporozumień próby wody były wzięte przez urzędnika tegoż Zakładu, specjalnie do Tomaszowa delegowanego.

Rezultaty badań przedstawiają się następująco: (mg./litr.)

	Pilica Smardzewice	Pilica w miejscu przyszł. zaczerpu	Modre Źródła	Źródła w Smardzewicach	Woda ze studzien w Łodzi		
					Napiórkowsk. 90	Nowo-Zarzewsk. 25	Kilińskiego 90
Data wzięcia próby	28.8.24	15.10.24	15.10.24	15.10.24	14.10.24	18.7.24	1.9.24
Sucha pozostałość	192	198	208	80	2574	3948	784
Pozostałość po wyżarzeniu	76	132	144	22	2244	3068	658
S O ₂	ś l a d y			—	zn. ilość	o b e c n y	
Cl	10.6	11.7	7.1	7,1	483.0	7520	85,2
Fe ₂ O ₃	0.7	0.4	niema	niema	m. ilość	—	obecne
Nadmanganian pot	12,5	17.4	1.3	1,8	12,3	25.3	1.9
Ogólna twardość w stopn. niemieckich	9.0	8.4	9,2	1.9	59.4	66.1	28.6
Twardość stała	0.6	0	0	0	87.6	44.0	15,9

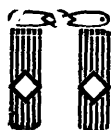
Na zasadzie powyższych danych można wyprowadzić wnioski następujące:

1) Woda z okolic Tomaszowa żadnym zasadniczym zmianom nie uległa i w dalszym ciągu może być uważana za „idealną” dla celów wodociagowych.

2) Woda w okolicach Smardzewic, to jest tam, skąd w pierwszym rzędzie ma być zasilany nasz wodociąg, jest wyjątkowo miękka! (Ogólna twardość— 1,9 stopni niemieckich, stała twardość — 0).

3) Skład chemiczny wody z płytkich studzien w Łodzi jest fatalny. Przytoczone 3 badania są wzięte z kilkuset analiz, dokonanych w ciągu ostatniego roku. Dwie z tych analiz są najbardziej jaskrawe, trzecią—można uważać za przeciętną dla Łodzi, jednakże i ta ostatnia wykazuje 784 mg/litr. suchej pozostałości i 28,6 stopni twardości, gdy w praktyce dopuszcza się najwyżej 500 mg/litra suchej pozostałości i najwyżej 15 — 20 stopni twardości. A cóż mówić o pozostałych dwóch analizach, zwłaszcza gdy zważyć, że takich—w ogólnej liczbie dokonanych analiz jest około 50%.

Wobec tych wyników zrozumiałem się staję, jak bardzo palącą dla Łodzi jest sprawa budowy wodociągu.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 17 czerwca 1924 r.

o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne.

(Dziennik Ustaw Rzplitej P. № 51/24).

Dokończenie.

§ 5. Do wydatków nadzwyczajnych winny być zaliczane wydatki nie związane z normalnym tokiem administracji lub eksploatacji przedsiębiorstw, a w szczególności wydatki inwestycyjne t. j. wkłady mające dawać stały dochód lub podnieść trwale sprawność gospodarezą, wydatki na nowe budowle i na kapno maszyn i nieruchomości. Należą tu także wydatki na przedterminowe spłaty długów długoterminowych.

Wydatki na oprocentowanie i spłatę takich pożyczek według planu amortyzacji zalicza się do wydatków zwyczajnych.

§ 6. Przy układaniu preliminarza budżetowego należy, oprócz przepisów dotyczących samego budżetowania, uwzględnić także przepisy już obowiązujące co do administracji majątku, funduszków, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych co do dochodów i wydatków komunalnych, jak również przepisy zawarte w § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Wydatki nadzwyczajne mogą być dokonywane tylko wtedy, gdy istnieje możliwość ich pokrycia ze środków nadzwyczajnych, lub z nadwyżki dochodów zwyczajnych ponad potrzebę pokrycia wydatków zwyczajnych.

W braku takiego pokrycia należy tych wydatków zaniechać.

§ 8. Preliminarze budżetowe podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej tylko o tyle, o ile zawierają pozytyje przewidziane w § 4 ustęp pierwszy lit. g) lub takie pozytyje, które opierać się winny na uchwałach podlegających zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Jeżeli budżet lub część jego podlega zatwierdzeniu, powinna władza nadzorcza dokonać zatwierdzenia w ciągu dni 30-tych, od dnia otrzymania preliminarza. O ile władza nadzorczej nasawa wątpliwość co do prawności lub celowości budżeta albo jego części winna w ciągu dni 30 żądać bliższych wyjaśnień lub dokonania zmian według uzasadnionego zlecenia, przy równoczesnem zatwierdzeniu tej części budżeta, która nie nasawa wątpliwości.

Wykonanie części budżeta, co do których władza nadzorcza zażądała wyjaśnień lub zmian, może nastąpić dopiero po oznaniu złożonych wyjaśnień za wystarczające lub po dokonaniu wymaganych zmian.

§ 9. Zarządy związków komunalnych obowiązane są prowadzić dokładną rachunkowość pobranych wpływów i dokonanych wydatków jak również zaległości poborowych i płatniczych.

Nejpoźniej w ciągu 4 miesięcy po upływie roku obrachunkowego każdy zarząd związku komunalnego winien złożyć reprezentacji związku do rozpoznania sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżeta oraz z wszelkich innych przychodów i rozchodów poza budżetowych, celem uzyskania pokwitowania (oznania rachunku za rzetelny).

§ 10. Każdy związek komunalny jest obowiązany prowadzić księgę inwentarza majątku, która dawać powinna dokładny obraz czynnego i biernego stanu majątkowego z końcem roku obrachunkowego.

§ 11. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu wyda bliższe przepisy:

- a) co do formy, treści oraz sposobu prowadzenia księgi inwentarza majątkowego,
- b) co do formy, sposobu i terminu sporządzania i uchwalania preliminarza budżetowego.
- c) co do formy układania, sposobu i terminu przedłożenia sprawozdań rocznych, co do kontroli rachunkowej i azenia rachunków za rzetelne.

§ 12. Związki komunalne są obowiązane przedkładać za pośrednictwem swych władz nadzorezych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Skarbu w sposób i w terminach, które przepisze rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, budżety lub zestawienia budżetów oraz perjodyczne tymczasowe zamknięcia rachunkowe z okresu bieżącego lub ich zestawienia.

Minister Spraw Wewnętrznych lub Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może badać gospodarkę związków komunalnych przez własnych delegatów.

Delegaci mają prawo zasięgać informacji o działalności związków komunalnych, żądać udzielenia sobie ich uchwał i aktów dla zaznajomienia się z ich treścią, zwiedzać zakłady, urządzenia i przedsiębiorstwa komunalne, prowadzić dochodzenia na miejscu, dokonywać rewizji ksiąg i kas.

O ile Minister Skarbu na podstawie sprawozdań swoich delegatów lub na podstawie przedkładanych mu budżetów i zamknięć rachunkowych spostrzeże nieprawidłowości natury finansowej lub brak oszczędności w gospodarce związku komunalnego, zawiadomi o nich Ministra Spraw Wewnętrznych celem wydania stosownych zarządzeń.

§ 13. Władzami nadzorezymi w myśl niniejszego rozporządzenia są władze wymienione w art. 36 i 37 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym aregalowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. № 94, poz. 747). Przepisy art. 38 do 41 powołanej ustawy mają także zastosowanie do postępowania władz nadzorezych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

§ 14. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poracza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

Terminy wejścia w życie poszczególnych przepisów rozporządzenia określi Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej: **S. Wojciechowski**

Prézes Rady Ministrów i Minister Skarbu: **W. Grabski**.

Minister Spraw Wewnętrznych: **Z. Hübner**.

Dział sprawozdawczy.

Protokół

85 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej

Łódź, dnia 20 listopada 1924 r.

Komplet radnych 74, obecnych radnych 57.
Komplet członków Magistratu 11, obecnych członków Magistratu 11.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 35 Wiceprezes Rady Miejskiej, J. Wolczyński, w obecności quorum Rady (68 członków) zaprosiłszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy

A. Cyrańskiego i L. J. Mincberga, oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. a) Sprostowanie protokołu Rady Miejskiej z dnia 13 listopada r. b. w rubryce „Przyjęto do wiadomości” do punktu 7-c, proponowane przez r. Schweiga.

b) oświadczenie przewodniczącego, że sprawa powyższa załatwiona będzie zgodnie z Regulaminem.

1. Krótkie zapytania:

a) 1. r. l. M. Bialera: „W Dzienniku Zarządu m. Łodzi” № 47 jest podany memoriał w sprawie kanalizacji, który został przez Prezydium R. M. i Magistratu przesłany do posłów, senatorów i członków Rządu. W memoriale tym znajduje się ustęp, gdzie jest mowa o 8 proc. pożyczce przy kursie 90 za 100. Wobec tego, r. Bialer prosi Prezydium R. M. i Magistratu o wyjaśnienie, czy była taka propozycja ze strony jakiegokolwiek instytucji, która proponowałaby miastu pożyczkę na 20 lat po 8 proc. rocznie przy kursie 90 za 100 i dlaczego Magistrat z tej oferty nie skorzystał.

2. odpowiedź przewodniczącego, że Magistrat udzieli wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

b) 1. r. Zuberta, czy zarobki robotników sezonowych były regulowane na podstawie orzeczeń Komisji Statystycznej. Jeżeli nie, to jak Magistrat myśli uregulować tę sprawę przy zamknięciu sezonu.

2. r. Zuberta, czy Magistrat zamierza zwolnić robotników, zatrudnionych na robotach dla bezrobotnych. Jeżeli tak, to jaką zapomogę myśli wyasygnować tym robotnikom na okres do nowych robót.

3. r. Zuberta, czy Magistrat wypłacił urzędnikom I i II-iej kategorii w tym roku jakieś pensje wyrównawcze, jeżeli tak, to z jakiego powodu i z jakich funduszy.

4. odpowiedź przewodniczącego, że Magistrat udzieli wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

c) 1. r. Słoniewskiego: Z Wydziału Handlowego został wydalony z powodu redukcji urzędnik, niejaki Pawłowski. Czem Magistrat motywuje, że na jego miejsce do Wydziału Handlowego przyjął w tym czasie 2-ch nowych urzędników.

2. odpowiedź ławn. Muszyńskiego, w imieniu Magistratu, że urzędnik Pawłowski wydalony został z tego tytułu, że Wydział Handlowy stale dąży do tego, żeby obniżyć koszty handlowe. Jeżeli zaś zostało przyjętych 2-ch nowych urzędników, to jeden na miejsce kontrolera, a drugi na miejsce wydalonego sklepowego, który się nie nadawał na to stanowisko.

d) 1. r. Nowackiego, czy Ministerstwo Przemysłu i Handlu, rezwalając na odbycie walnego zebrania pewnej grupy akcjonariuszów T. E. O. 1886 roku w dniu 11 października 1923 roku, zwało bilanse rzeczonoego towarzystwa i dokonane w tych bilansach wyłączenia:

a) domu mieszkalnego przy rogu ul. Targowej i Przejazd,

b) 15-to morgowego placu przy dworcu kaliskim,

c) pałacyku przy ul. Gdańskiej.

2. odpowiedź w. prez. Wojewódzkiego, w imieniu Magistratu, że w sprawie tej zapadnie decyzja na dzisiejszem posiedzeniu Rady Miejskiej.

e) 1. r. Nowackiego, czy Magistrat ustalił rodzaj gwarancji, jaką ma dać miastu „Łódzkie Tow. Elektr., Sp. Akc.”, iż udział miasta w nowej spółce nie będzie obciążony żadnymi stratami z tytułu mogących nastąpić jakichkolwiek roszczeń tej grupy akcjonariuszów, która nie brała udziału w walnym zebraniu w dniu 11 października 1923 r.

2. odpowiedź w. prez. Wojewódzkiego w imieniu Magistratu, że wzmiankowanej gwarancji dotychczas nie ustalono, gdyż ostateczny akt nie został jeszcze podpisany.

f) 1. r. Nowackiego, czy Prezydium Rady Miejskiej nie sądzi, że uchwała Rady w sprawie uprawnienia rządowego na eksploatację zakładu elektrycznego w Łodzi i umowy miasta ze spółką akc. „Łódzkie Tow. Elektr.” nie wymaga kwalifikowanej większości, jako dotycząca dokonanej już częściowo, w sposób pod względem buchalteryjnym zupełnie poprawny, alienacji 3-ch nieruchomości na rzecz niestanowiącego rzekomo w chwili obecnej T. E. O. 1886 r., oraz jako umożliwiająca w przyszłości zatargi o nieruchomości ze zmartwychwstałym, wbrew najniższym przewidywaniom T. E. O. 1886 roku.

2. odpowiedź Prezesa Rady Miejskiej, że pytanie co do kwalifikowanej większości jest mocno spóźnione. Trzeba było tę kwestję poruszyć wtedy, kiedy sprawa znajdowała się na porządku dziennym. Uchwała zapadła, została ogłoszona w „Dzienniku Zarządu” i wobec tego jest całkowicie prawomocną.

g) 1. r. Nowackiego, czy Magistrat może poinformować Radę, kto jest lub będzie faktycznym oraz prawnym właścicielem trzech wyodrębnionych nieruchomości i czy akcjonariusze nowej spółki akcyjnej „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne” są również współwłaścicielami rzeczonych nieruchomości, jacy mianowicie i ile wnoszą ich udziały w tym ostatnim wypadku.

2. odpowiedź w. prez. Wojewódzkiego w imieniu Magistratu, że te posiadłości są własnością Tow. Elektr. Oświētł. 1866 roku; bliższych szczegółów Magistrat nie posiada. Poza to jaki będzie podział, Magistrat absolutnie nie wie i sprawa ta go nie interesuje.

h) 1. r. Nowackiego, czy dla Magistratu stanowi argument okoliczność, że tego rodzaju nabytki nie włączono do koncesji były przez ówczesne władze miejskie (r. 1910) przewidziane w bilansie otwarcia z roku 1910? To ma być w tej sprawie, że ówczesne władze miejskie, t. zn. p. prezydent Pieńkowski, którego się tutaj postępuje, a w tej chwili on wyraża na wielką powagę, bo on to przewidział.

2. r. Nowackiego: Kto wchodził do Komisji Szacunkowej mieszanej, która w roku 1921 nie chciała włączyć placu do majątku elektrowni ze względu na wysokiego szacunek.

3. r. Nowackiego: Ilu było kontrahentów i jacy przy układach o część funduszu renowacyjnego w kwocie 2.300.000.— złotych.

4. r. Nowackiego: Ilu emerytów posiada gazownia, ile wynosi wypłata miesięcznie i ile miesięcznie wynoszą „odpowiednie odsetki” składane w kasie emerytalnej.

5. odpowiedź przewodniczącego, że Magistrat udzieli wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

i) 1. r. Nowackiego: W toku jakich pertraktacji (kto z kim) była omawiana sprawa placu wielokrotnie i szczegółowo i dlaczego Rada dowiadując się o tem po uchwaleniu uprzednio.

2. odpowiedź wprez. Wojewódzkiego w imieniu Magistratu, że sprawa placu jest na porządku dziennym i będzie wyjaśniona.

j) 1. r. Pfeiffra, czy Prezydjum R. M. wiadomem jest, że p. radny Grass sprzedał urzędnikowi Magistratu swoje mieszkanie, mieszkania tego nie dostarczył, natomiast sprzedał je drugiej osobie za większą sumę i również go nie dostarczył. R. Pfeiffer zapytuje, jak Prezydjum zamierza zareagować na to i czy uważa czyn ten za etyczny.

2. odpowiedź przewodniczącego, że Prezydjum nic o tem nie jest wiadomem i że odpowiednie kroki będą poczynione w celu wyświeślenia sprawy.

3. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: Z. Fiedlera, dr. S. Kopcińskiego, E. Machera, dr. A. Margolisa, A. Czernika, J. Stypułkowskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

4. Oświadczenie Prezydium o rezygnacji z mandatu radnego przez A. Bińkowską oraz wejściu na jej miejsce ob. Józefa Kirpszy, jako zastępcy z tejże listy kandydatów.

5. Wniosek Magistratu № 1332 z dnia 7 listopada 1924 r. o zwiększeniu wysokości

mnożnika, regulującego pobory pracowników Zarządu m. Łodzi, na m. listopad i narazie na miesiąc grudzień 1924 roku o 3,88%, t. j. z 8,01 na 8,32 punktów.

6. Odezwy Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi — Wydziału Samorządowego

a) z dnia 31 października r. b. w sprawie miejskiego podatku od zaprotestowanych weksli.

b) z dnia 4 listopada r. b. w sprawie placu, darowanego Zgromadzeniu Księży Salezjanów pod rozbudowę szkoły rzemieślniczej w Łodzi.

c) z dnia 14 listopada r. b. w sprawie Milmana i Lichtensteina, członków Rady Miejskiej m. Łodzi (w zw. z wł. postanowieniem Rady Miejskiej m. Łodzi z dnia 10 kwietnia r. b.).

Uchwalono:

I. W sprawie zmiany porządku dziennego:

Rozpatrzyć przedewszystkiem sprawę, objętą punktem II-c. 3 porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia Rady Miejskiej.

Przewodnictwo obejmuje W. prezesa R. M., dr. Garliński.

II. W sprawie niewłączenia do majątku nowej Spółki „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne Sp. Akc.” obiektów, będących własnością Towarzystwa Elektrycznego Oświeślenia 1886 roku:

Po zreferowaniu sprawy przez sprawozdawcę Komisji do Spraw Ogólnych oraz przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos członkowie Rady Miejskiej: Nowacki, Wojewódzki, Kempner, Rapalski i Bialer — na wniosek Koła Narodowego przekazać sprawę Komisji Regulaminowo-Prawnej, z prawem zapraszania rzeczoznawców, celem rozważenia i zaopiniowania w terminie 8-tygodniowym.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie).

Wniosek w przedmiocie reasumpcji uchwały Rady Miejskiej z dnia 30 października r. b. w sprawie uprawnienia rządowego na eksploatację Zakładu elektrycznego w Łodzi i umowy miasta ze spółką „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne Sp. Akc.” — nie uzyskał większości; w głosowaniu

imiennem oświadczyło się: za wnioskiem 20 członków, przeciwko — 89.

Przed przystąpieniem do głosowania nad sprawą powyższą w. prezydent Wojewódzki zgłasza w imieniu Magistratu oświadczenie treści następującej:

„Przekazując sprawę Radzie Miejskiej, Magistrat miał na celu jedynie wszechstronne wyjaśnienie tejże. Bardzo żałuję, że ta sprawa w Komisji do Spraw Ogólnych dla szeregu pp. radnych nie została należycie wyjaśniona. Oczywiście Magistrat z całą gotowością popiera wniosek przekazania sprawy Komisji Regulaminowo Prawnej, gdyż absolutnie nie zależy Magistratowi, żeby ta sprawa była dziś załatwiona. Magistrat stoi na tem stanowisku, że dopóki wszystkie okoliczności nie zostaną wyświetlone, to akt koncesyjny przez Magistrat podpisany nie będzie. Ponieważ powstały pewne kwestje, należy te rzeczy wyjaśnić. Być może, że w Komisji Regulaminowo-Prawnej można będzie wyjaśnić wszystkie szczegóły, które pp. radnych interesują. I z tych względów Magistrat popiera wniosek Koła Narodowego, aby ta sprawa poszła do komisji“.

Z powodu zdekompletowania sali przewodniczący o godz. 0,30 posiedzenie zamyka.

- Przewodniczący (—) J. Wolczyński.
 (—) Dr. W. Garliński.
 Radni-sekretarze (—) A. Cyrański.
 (—) L. J. Mincberg.
 Prowadzący protokół (—) P. Rundo.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za czas od 1. VII. — 30. IX. r. b.

Działalność Urzędu Stanu Cywilnego w okresie sprawozdawczym przedstawia się jak następuje:

TABLICA I.
Zgłoszono urodzeń.

Wyszczególnienie	Ogółem zameld. urodz.	W terminie 8 dniowym	Zapóźnieniem					
			Ponizej roku	1—5 lat	od 5—10 lat	10—15 lat	15—20 lat	powyżej 20 lat
Spisano metryk %	1049	135	471	177	70	114	56	26
Na 100 chłopc. było dziewcząt		12,8	44,9	16,8	6,6	10,8	5,3	2,4
	93,5	33,6	87,6	23,8	14,3	15,9	93,1	116,6

co przy podziale na płeć i poszczególne miesiące, przedstawia się jak następuje:

TABLICA II.
Zgłoszenia nowonarodzonych oraz tych, którzy nie posiadali jeszcze świadectw urodzeń.

Termin	do 8 dni		do roku		do 5 lat		do 10 l.		do 15 l.		do 20 l.		powyż. 20 lat		Ogółem	
	m. z.	m. i. z.	m. z.	m. i. z.	m. z.	m. i. z.	m. z.	m. i. z.	m. z.	m. i. z.	m. z.	m. i. z.	m. z.	m. i. z.	m. z.	m. i. z.
Płeć	1	42	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Baptystów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Żydów	42	159	2	76	25	36	14	18	11	22	11	11	4	4	373	
Baptystów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Żydów	38	1192	1	91	81	40	8	14	17	28	7	10	5	3	885	
Baptystów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Żydów	20	870	1	53	20	25	12	14	16	20	11	6	3	7	291	

UWAGA: na ogólną liczbę dzieci zarejestrowanych w terminie 8 dno-

wym było: 14 dzieci martwourodzonych płci męskiej i 15 — żeńskiej.

Wciągnięto do tutejszych rejestrów zgonów 424 zejść, a mianowicie:

w miesiącu lipcu — 153 zgony, żydów, w tem dzieci w wieku do jednego roku 57.

w miesiącu sierpniu—122 zgonów żydów, 4 baptystów, 1 dysydenta i 1 badaczki Pisma Świętego, w tem dzieci w wieku do jednego roku 30;

w miesiącu wrześniu r. b. 142 zgonów żydów i 1 baptysty, w tem dzieci do roku 22.

Sporządzono 203 aktów ślubu żydów i 4 baptystów, przyczem uprawniono 17 dzieci naturalnych, przez wniesienie ich do aktów ślubu, wskutek czego zabezpieczono im, w myśl § 291 K. C. P., prawa majątkowe i osobiste dzieci ślubnych.

W myśl art. 54 Prawa o małżeństwie z 1836 r. sporządzono 48 aktów znania. Poświadczono 233 zapowiedzi ślubu.

Sporządzono i wydano z tutejszego archiwum 3702 wyciągów, w tem skrótów 1673. Uznało 3 małżeństwa za rozwiązane przez rozwód, oraz sprostowano 9 aktów urodzeń i 1 — zejścia, o czem zgodnie z § 85 K. C. P. uczyniono adnotacje na odnośnych aktach, a odpisy przesłano do archiwum hipotecznego, celem wciągnięcia ich do duplikatów.

Sporządzono i przesłano tygodniowe wykazy statystyczne do miejskiego Urzędu Statystycznego; wykazy śmierci do Urzędu Skarbowego w Łodzi, oraz załatwiono korespondencję z gminami politycznymi i władzami w 954 sprawach.

Zgodnie z instrukcją b. Rady Administracyjnej z r. 1861 i pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 26. II. 1920 r. № 12245/6967 i 525/20, przesłano do 718 miejskich i wiejskich gmin politycznych wyciągi z zaimatrykulowanych urodzeń, ślubów i zgonów, celem poczynienie odpowiednich wzmianek w księgach stałej ludności.

W okresie sprawozdawczym, (w m. lipcu) odbyło się jedno posiedze-

zenie Komisji dla ustalania wieku popisowych żydów, na którym rozpatrzono 21 podań.

Kasa wykazuje wpływów złotych 11.013.77., przyczem, po wylegitymowaniu się z pobierania zapomóg z miejskich instytucyj Opieki Społecznej, zwolniono z opłat 144 osoby.

W okresie sprawozdawczym Urząd Stanu Cywilnego zwrócił się do tutejszej Żydowskiej Gminy Wyznaniowej, by z polecenia jej w tutejszych synagogach i domach modlitwy poinformowano ludność żydowską o konsekwencjach, wynikających z zaniedbywania rejestracji ruchu naturalnego ludności.

Sprawozdanie z działalności Oddziału Obrachunkowego za okres czasu od 1 lipca do 30 września 1924 roku.

W trzecim kwartale sprawozdawczym Oddział Obrachunkowy otrzymał preliminarze poszczególnych Wydziałów Zarządu m. Łodzi na rok kalendarzowy 1925.

Już po ogólnem zapoznaniu się z nadesłanym materiałem okazało się, iż wszystkie Wydziały gospodarki miejskiej zakreśliły sobie bardzo rozwinięty plan działania, nie licząc się z istniejącą stagnacją oraz z obowiązującymi przepisami o uregulowania finansów miejskich, które nie przysparzają Magistratowi niezbędnych funduszków na normalne prowadzenie gospodarki miejskiej, nie mówiąc już o szerokiem jej rozmachu.

W ten sposób niedobór budżetowy na rok 1925 — według nadesłanego materiału — doszedłby do b. poważnych rozmiarów. Dla dokładnego opracowania otrzymanych preliminarzy okazało się niezbędnem przyjęcie jakiejś formuły, która bezlitośnie doprowadziłaby do zrównoważenia zamierzeń na rok 1925.

W tym celu należało przede wszystkim zapoznać się dokładnie z przewidzianemi przez Wydział Podatkowy dochodami, a następnie,

opierając się na nich, ustalili klacze-rozdziałczy dla poszczególnych Wydziałów.

Rozpatrzywszy zamierzenia skarbowe Wydz. Podatkowego,—na jednym z posiedzeń delegacji Wydziału Finansowo-Obrachunkowego—uchwalono ogólne dochody w tytułach podatków i opłat w kwocie złotych 12.500.000.— i do tej wysokości postanowiono sprowadzić zamierzenia wszystkich wydziałów.

W związku z powyższą uchwałą Delegacji należało poszczególnym Wydziałom administracyjnym—albowiem o nich tylko mowa—pryznać udział procentowy według ostatecznego zatwierdzenia budżetu przez Radę Miejską na rok 1924.

Zadanie to nie łatwe, albowiem bezwzględne utrzymanie dotychczasowego stosunku procentowego jednostek administracyjnych do ogólnych wydatków—wszystko w ramach sumy 12.500.000.— złotych—niezawodnie dotknie te wydziały administracyjne, które ułożyły skromny budżet na rok 1924, a w związku z tem mieć będą także budżet i w roku 1925.

W trzecim kwartale bież. roku budżetowego wpłynęło zarządzeń kasowych:

w lipcu	1924 r.	2.402
„ sierpnia	„	1.748
„ września	„	1.911

ogółem 6.061,

zwrócono zaś do wydziałów z powodu niewłaściwego sporządzenia, wzgl. do wyjaśnienia 223 zarządzeń kasowych oraz przesłano na Magistrat do akceptacji 428 przekazów.

Na powiększenie wartości majątku miejskiego wydatkowano z wpływów zwyczajnych:

	Złotych
na bud. gmachu szkoln. przy ul. Drewnowskiej . . .	27.844.54
na bud. gmachu szkolnego przy ul. Konstentyn. . .	1.866.28
na bud. gmachu szkolnego przy ul. N. Targowej . . .	22.505.34
na bud. gmachu szkolnego przy ul. N. Marysińskiej . . .	80.584.95

na bud. gmachu szkolnego przy ul. Cegielnianej . . .	75.262.95
na bud. gmachu szkolnego na Rokiccu	29.211.91
na bud. gmachu szkolnego przy ul. Podmiejskiej . . .	2.541.28
na bud. Łaźni Miejskiej . . .	43.631.76
na nadbud. gmachu przy pl. Wolności 14	53.535.83
na nadbud. oficyny nad lokalem Kasy M.	15.538.01
na roboty ziemne na niezabrakowanych ulicach . . .	16.251.87
ogółem zł.	368.763.86

Ponadto wydano:

dla Wydziału Budownictwa:

	Złotych
na rob. przygot. na bud. wod. i kanał.	1.888.38
na zakup cementu, drzewa budowlanego, materj. instalacyjnych i budowl. . .	12.899.96
na przebrukowanie ulic . . .	173.963.10
zł.	188.751.44

dla Wydz. Zdrowotności Publicznej:

	Złotych
na zakup bielizny dla składu Wydziału	4.760.88
na zakupy dla Apteki Miejskiej	27.207.95
na zakupy dla składu żywnościowego	5.252.93
zł.	37.221.76

dla Wydz. Gospodarczego:

	Złotych
na zakup materj. piśmieni. dla składu	4.145.38
na zakup inwentarza	6.626.42
na zakup koni i samochodów	3.135.—
zł.	13.906.80

Obwieszczenia i Okólniki.

Okólnik № 54.

W wykonaniu uchwały Magistratu № 1832 z dn. 7 listopada 1924 r., niniejszem zawiadamia się, że wysokość mnożnika na m. listopad i narażenie na m. grudzień 1924 roku pod-

wyższona została o 3,88%, t. j. z 8,01 do 8,32 punktów.

Wobec tego:

I. wszyscy pracownicy miejscy winni otrzymywać, poczynając od dn. 1 listopada 1924 roku, wynagrodzenie według niżej podanych stawek:

a) urzędnicy:

XII	kategori	po	zł.	149,76	mies.
XI	"	"	"	167,73	"
X	"	"	"	188,12	"
IX	"	"	"	206,34	"
VIII	"	"	"	225,22	"
VII	"	"	"	245,68	"
VI	"	"	"	261,75	"
V	"	"	"	280,80	"
IV	"	"	"	297,02	"
III	"	"	"	324,48	"
II	"	"	"	354,02	"
I	"	"	"	389,38	"

b) oficjałści:

I	"	"	"	149,76	"
II	"	"	"	167,73	"
III	"	"	"	188,12	"
IV	"	"	"	206,34	"
V	"	"	"	225,22	"

c) robotnicy niewykwalifikowani po zł.

robotnicy niewykwalifikowani	5,99
rzemieślnicy III kat.	8,24
praktykańcy biurowi	4,79
starsi gońcy	3,59
gońcy	2,40
sprzątaczk	5,99
	i	4,33

II. wynagrodzenie dzienne ewent. miesięczne wszystkich innych pracowników, nie dających się podciągnąć pod wyżej wymienione kategorie, winno być podwyższone z dn. 1 listopada 1924 roku o 3,88%, biorąc za podstawę pobory, określone okólnikiem № 52 z dnia 13 października 1924 roku;

III. dodatki rodzinne należy asygnować od m. listopada 1924 roku wszystkim pracownikom miejskim w wysokości złotych 58,24 na małą rodzinę (1 dziecko, żona, 2 dzieci, żona i 1 dziecko), zł. 99,84 na średnią rodzinę (3 dzieci, 2 dzieci i żona, 4 dzieci, 3 dzieci i żona) i zł. 141,44 na dużą rodzinę (5 dzieci, żona i 4 dzieci, 6 dzieci, żona i 5 dzieci);

IV. dodatki funkcyjne za kierownictwo wynosić będą od m. listopada 1924 roku dla urzędników miejskich I kategorii — zł. 266,24, II kat. — zł. 199,68, III kat. — zł. 99,84 oraz IV i V kat. — zł. 66,56.

V. wysokość dodatków za wysługę lat oraz dodatków za studia wyższe od m. listopada 1924 roku określa załączona do niniejszego tabeła.

Różnica poborów za m. listopad 1924 roku winna być wyasygnowana łącznie z poborami za m. grudzień 1924 roku. Wszelkich bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Oddział do spraw personalnych Wydziału Przewodzącego.

Łódź, dnia 9 listopada 1924 r.

Prezydent (—) M. Cynarski.

Dyrektor
Zarządu Głównego
(—) J. Zalewski.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, iż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu restrytem z dn. 12. 8 1924 № SM. 4116, zakomunikowanym Magistratowi przy piśmie Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 1. września 1924 L. SM. 557/4, zatwierdziło uchwalony przez Radę Miejską m. Łodzi na posiedzeniu w dniu 24. I. 1924 statut o podatku miejskim od spadków i darowizn w następującem brzmieniu:

S T A T U T

miejskiego podatku od spadków i darowizn.

§ 1. Na zasadzie art. 16 ustawy z dnia 11. sierpnia 1923 roku, ogłoszonej w Dz. U. Rz. P. № 94 z dnia 26 września 1923 roku, poz. 737, pobierany będzie na rzecz kasy m. Łodzi podatek od spadków i darowizn.

§ 2. Podatkowi podlegają wszystkie spadki i darowizny, które podlegają państwowemu podatkowi od spadków i darowizn, a których przedmioty znajdują się w obrębie m. Łodzi.

§ 3. Miejski podatek od spadków i darowizn wynosi 10% państwowego podatku od spadków i darowizn, przypadającego na odnośne przedmioty spadku lub darowizny.

§ 4. Spadkobiercy i obdarowani mają wpłacić do kasy miejskiej od przedmiotów spadku lub darowizny sumę, równającą się 10% podatku państwowego od spadku lub darowizny w terminie miesięcznym od dnia doręczenia nakazu płatniczego Wydziału Podatkowego Magistratu m. Łodzi.

§ 5. Jeżeli przedmioty spadkowe, wzgl. darowane znajdują się w obrębie m. Łodzi i innego, wzgl. innych związków komunalnych, to m. Łódź i ten, wzgl. te związki komunalne pobierają miejski podatek od spadku lub darowizny w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi czystej wartości przedmiotów, znajdujących się w obrębie danego związku komunalnego, do całej podstawy wymiaru. Długi, z wyjątkiem zabezpieczonych na nieruchomościach, uważa się jako ciężące na wszystkich przedmiotach w stosunku do ich wartości.

§ 6. Rozdział podatku miejskiego od spadków i darowizn pomiędzy poszczególne związki komunalne, o których mowa w poprzednim paragrafie, będzie regulowany zgodnie z postanowieniami rozporządzenia wykonawczego do ustawy z dnia 11. 8. 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

§ 7. 1) Odrębne odwołania przeciwko wymiarowi dodatków do podatków państwowych są dopuszczalne tylko w razie zaprzeczenia prawa związku komunalnego do pobierania dodatków wogóle lub według stopy, określonej w orzeczeniu wymiarowem. Do takich odwołań stosuje się odpowiednio postanowienia, zawarte w art 48 ustawy z dnia 11. sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Rz. P. Nr 94 z dnia 26 września 1923 roku, poz. 747).

2) Poza wypadkiem, wspomnianym w ust. 1, odwołania przeciwko wymiarowi dodatków do podatków powinny być wnoszone łącznie z reklamacjami, skargami lub odwołaniami przeciwko wymiarowi podatków państwowych.

§ 8. Podwyższenie, znizenie, uchylene, odpisanie, odroczenie zapłaty lub zwrot podatku państwowego pociąga za sobą z mocy samego prawa odpowiednie podwyższenie, znizenie, uchylene, odpisanie, odroczenie zapłaty lub zwrot dodatku komunalnego.

§ 9. Nieuiszczony w terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kary za zwłokę i kosztów egzekucyjnych, według postanowień, zawartych w ustawie z dnia 31 lipca 1924 o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w

należnościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73/24, poz. 721).

§ 10. Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze na zasadzie art. 62—66 ustawy z dnia 11.8. 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

§ 11. Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władze nadzorcze i ogłoszeniu w sposób w mieście przyjęty z mocą obowiązującą od dnia 24 stycznia 1924 roku.

Łódź, dnia 26 listopada 1924.

Magistrat m. Łodzi

Prezydent

M. Cynarski.

Kronika miejska.

— **Zmiany w Radzie Miejskiej.** Na miejsce r. Bińkowskiej (Ch. D.) oraz R. Grassa (N. P. P.), którzy zrezygnowali z mandatów, weszli do Rady Miejskiej z listy zastępców p. Józef Kłirpsza i p. Adolf Hoffmann.

— **Audjencja u p. Ministra Spraw Wewnętrznych** D. 27 ub. m. p. Prezydent M. Cynarski przyjęty został na specjalnej audjencji przez p. Ministra Spraw Wewnętrznych, z którym odbył dłuższą konferencję w sprawach miejskich.

— **Podziękowanie.** Towarzystwo Opieki Kulturalnej nad Polakami, zamieszkałymi zagranicą in. A. Mickiewicza, nadesłało na ręce p. prezydenta Cynarskiego podziękowanie za subwencję 1.000 zł, udzieloną T-wu przez m. Łódź. Podziękowanie podpisane zostało przez p. A. Osuchowskiego.

— **Plany Teatru Łódzkiego.** Dnia 19 ub. m. upelnomocniony członek-sekretarz Komitetu Budowy Teatru, p. dyr. Rundo, złożył w Ministerstwie Robót Publicznych celem zatwierdzenia plany gmachu teatru miejskiego, opracowane przez prof. Cz. Przybyńskiego.

— **Miejska Łaźnia Ludowa przy ul. Wodnej.** Dnia 15-go ub. m. w

obecności pp. prezesa Rady Miejskiej, d-ra Fichny, przyjdum Magistratu oraz ławników pp. inż. Folkierskiego, Bednarczyka, Joela i Kulamowicza odbyło się przejęcie przez Wydział Zdrowotności Publicznej nowo-wybudowanej przez Wydział Budownictwa miejskiej łaźni ludowej przy zbiegu ul. Nawrot i Wodnej.]

Gmach łaźni ludowej posiada 57 pryszniców, 3 wanny klasy I-ej, 13 klasy II ej, 2 kamery dezynfekcyjne oraz 1 łaźnię parową rzymską. Przy łaźni czynny jest kocioł o ciśnieniu 7 atm., powierzchni ogrzewalnej 84 mtr. kwadr.

Z powodu niepomyślnego stanu finansów miejskich w chwili objęcia zarządu miasta przez obecny Magistrat, roboty przy budowie łaźni musiały być wstrzymane w sezonie budowlanym od sierpnia do końca grudnia 1928 roku. Koszty robót wykonanych do końca 1928 roku od początku budowy, (to znaczy przez poprzedni zarząd miasta), przeliczone na złote, wynosiły 70,867 złotych, budowa została wówczas doprowadzona w surowym stanie pod dach.

W styczniu r. b. obliczono, iż na wykończenie całkowite łaźni wydatkować należy jeszcze 110,000 zł.

Z wyjątkiem instalacji elektrycznej, wszelkie inne roboty instalacyjne zostały wykonane sposobem gospodarczym bez przekroczenia preliminowanej sumy. A nawet dzięki należytej administracji budowy wykonano ją z pewnym nieprojektowanym luksusem do którego zaliczyć należy ułożenie podłóg terrakotowych, wanny kaflowe oraz obłożenie ścian kaflami. Tym sposobem, sfery niezamożnej ludności otrzymały w nowo-wybudowanej łaźni ludowej zbyt dobre kąpielisko o urządzeniu wewnętrznym, jakiego nie posiada żaden z tego rodzaju zakładów ani publicznych, ani prywatnych w Łodzi.

— **Z Miejskiej Szkoły Pracy.** W dniu 16-go ub. m. w Miejskiej Szkole Pracy przy ul. Piotrkowskiej Nr. 115 odbyły się lekcje pokazowe dla ro-

dziców dziatwy, uczęszczającej do Miejskiej Szkoły Pracy. Lekcje takie odbywają się kilkakrotnie w ciągu roku.

Lekcje były przeprowadzone jednocześnie w 8-ch klasach, przyczem rodzice mieli możność przekonać się naocznie, jaki system nauczania stosowany jest w tej szkole.

Prócz rodziców dziatwy na lekcji obecni byli przedstawiciele Wydziału Oświaty i Kultury, z p. ławnikiem Hajkowskim na czele, oraz dyrektor Zarządu Głównego Magistratu, p. J. Zalewski.

— **Rozszerzenie i naprawa rur gazowych.** W lutym r. b. Rada Nadzorcza Gazowni miejskiej w Łodzi przeznaczyła z funduszu odnowienia gazowni kwotę 112.000 złotych na naprawę sieci rur gazowych na ulicach miasta, która to sieć od 1914 roku nie była wcale naprawiana ani rewidowana wskutek czego strata gazu znacznie wzrosła, mianowicie z 65, % do 14,88 % w stosunku rocznym.

Zarząd Gazowni przeprowadził naprawę na tych ulicach, gdzie było wadliwe palenie się latarni ulicznych oraz słabe ciśnienie gazu. Z uwagi, że przekrój rur na niektórych ulicach jest dla obecnej konsumpcji gazu zbyt mały, prowadzono roboty w ten sposób, że rury cienkie wymieniano na grubsze, przyczem wszystkie dopływy z rur kutych do latarni ulicznych i konsumentów wymieniono na rury lane, daleko trwalsze.

Zrewidowano rurociągi na długości 18,000 mtr. i wymieniono 2,660 mtr. rur lanych o wymiarach 1 1/2 — do 3 cali na grubsze o wymiarach 4 — 8 cal. Ułożono poza tem nowy rurociąg na ul. Miedzianej o długości 310 mtr. i założono na tejże ulicy 7 nowych latarni.

— **Z Rady Szkolnej m. Łodzi.**

W środę, dnia 19 ub. m., pod przewodnictwem p. dra Skalskiego, odbyło się w lokalu Wydziału Oświaty i Kultury posiedzenie Rady Szkolnej m. Łodzi.

Po zatwierdzenie protokołu posiedzenia z dnia 21 października r. b. przyjęto do wiadomości komunikat p. J. Brauna o zrzeczeniu się mandatu członka Rady Szkolnej m. Łodzi z powodu wyjazdu do Warszawy, jak również pismo Stowarzyszenia Chrześcijańsko Narodowego nauczycielstwa w sprawie przeprowadzenia wyborów przedstawiciela nauczycielstwa do Rady Szkolnej i Urzędu dyscyplinarnego.

Następnie zatwierdzono opieki szkolne dla 104 szkół powszechnych; do pozostałych szkół, które dotychczas nie przeprowadziły wyborów opiek szkolnych, postanowiono przesłać przypomnienie.

Poza tem przyjęto w drugim czytaniu opracowany przez Komisję regulamin dla opiek szkolnych i opiekunów głównych.

Znajdująca się na porządku dziennym sprawa, dotycząca administracji szkół, ze względu technicznych została zdjęta z porządku obrad do następnego posiedzenia.

Z innych spraw Rada Szkolna m. Łodzi przyjęła do wiadomości pismo p. inspektora szkolnego o otwarciu w dniu 20-go października r. b. 3-ej szkoły dla niedorozwiniętych dzieci przy ul. Zawiszy Nr. 22, oraz pismo stowarzyszenia nauczycieli żydów m. Łodzi w sprawie ustalenia kierownictwa w szkołach powszechnych, nieposiadających pełnych 7 klas.

— **Depesze gratulacyjne.** W dniu 18 ub. m. Magistrat m. Łodzi wysłał następującą depeszę gratulacyjną:

„Minister Spraw Wewnętrznych
p. Cyryl Ratajski, Poznań.

Zarząd m. Łodzi, witając na nowem stanowisku Pana Ministra, wybitnego działacza samorządowego, wyraża ufność, że interesy samorządu miejskiego znajdą w nim zawsze orędownika i obrońcę, i przesyła serdeczne życzenia owocnej dla Państwa Polskiego pracy.

Prezydent m. Łodzi M. Cynarski.*

* * *

Z powodu przyznania nagrody Nobla Władysławowi Reymontowi, Magistrat

m. Łodzi przesłał znakomitemu pisarzowi w dniu 20-go ub. m. następującą depeszę gratulacyjną.

Władysław Reymont, Warszawa. Wielkiemu mistrzowi słowa polskiego, uwieńczonemu na wszechświatowym konkursie imienia Nobla, przesyła w dniu Jego święta serdeczne powinszowania zarząd Łodzi, miasta uwieczonego przez czcigodnego laureata w Jego znakomitej powieści „Ziemia obiecana“. Prezydent m. Łodzi (—) M. Cynarski.*

* * *

W dniu 21 ub. m. Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna wysłał następującą depeszę:

1) „Władysław Reymont, Warszawa. Twórcy nieśmiertelnej epopei chłopskiej, koryfeuszowi literatury ojczystej, najserdeczniejsze życzenia z racji przyznania nagrody Nobla (—) Dr. Bolesław Fichna, Prezes Rady m. Łodzi“.

2) „Minister Sokal, Warszawa. Z powodu objęcia Ministerstwa Pracy składam serdeczne życzenia i wyrażam niepłonną nadzieję, iż będzie Pan na tem wysokim, odpowiedzialnym stanowisku niestrudzonym orędownikiem ludzi pracy, a specjalnie rzecznikiem istotnych potrzeb mas robotniczych. (—) Dr. Fichna, Prezes Rady m. Łodzi“.

— **Subsydjum dla Teatru Miejskiego.** Ze względu na zwiększające się z powodu drożyzny wydatki związane z prowadzeniem Teatru Miejskiego, Magistrat na posiedzeniu w dn. 21 ub. m. postanowił z dniem 1 listopada r. b. powiększyć wysokość subsydjum teatralnego o tyle procent ile wynosi wykazana przez komisję statystyczną zwyżka w okresie od dnia 1/VII—1/XI— r. b. Tym sposobem subsydjum podwyższone będzie o przeszło 15%.

— **Uregulowanie plac.** Magistrat zatwierdził projekt uregulowania plac nauczycielstwa miejskich szkół wieczornych, opracowany przez specjalną komisję. Według zasad projektu,

płaca wynosić będzie 2,78 zł. za godzinę. Należności płatne będą miesięcznie, w określonym wymiarze godzin, w ciągu 10 miesięcy rocznie.

— **Poświęcenie miejskich ochron-przedszkoli.** W sobotę, d. 22 ub. m. odbyła się uroczystość poświęcenia trzech miejskich ochron-przedszkoli, znajdujących się przy ul. Radwańskiej Nr. 42, Waclawa 2/4 i Kilińskiego Nr. 100. Uroczystego aktu poświęcenia dokonał osobiście J. E. ks. biskup W. Tymieniecki, który również w serdecznych słowach życzył dziatwie i personelowi wychowawczemu owocnej pracy na pożytek Bogu i Ojczyźnie. Następnie p. prezydent miasta, M. Cynarski wyjaśnił dziatwie i zebrany rodzicom znaczenie ochron przedszkoli, jak również podkreślił, iż Magistrat w ciągu jednego roku otworzył w Łodzi 8 ochron i będzie nadal dążył do tego, aby ochron takich w naszym mieście robotniczem było jaknajwięcej.

Po przemówieniach odbyły się lekcje poglądowe, jak również rozmaite zabawy i gry.

Na uroczystości obecni byli przedstawiciele Rady Miejskiej, ławnicy Hajkowski i Adamski, z ramienia Kuratorjum Okręgu Szkolnego, p. Michalski, inspektor szkolny p. Podulko, naczelnik Wydziału Oświaty i Kultury, p. Waltratus, oraz sporo zaproszonych gości.

Z żałobnej karty.

W tych dniach zmarł w naszym mieście założyciel, długoletni redaktor i wydawca „Neue Lodzer Zeitung”, Aleksander Milker. Zmarły był jedną z najbardziej popularnych w Łodzi postaci, znaną i wysoko cenioną w szerokich kołach miejscowego społeczeństwa. Zawód publicystyczny, traktowany w ciągu 28 lat zawsze uczciwie, po obywatelsku i z godnością, oraz czynna współpraca w licznych instytucjach społecznych i kulturalnych wypełniły owocnie ży-

cie ś. p. Aleksandra Milkera. Obywatelskie cnoty Zmarłego, rzadkie zalety osobiste, niezwykła uczynność, prawość i dobroć charakteru — zaszkarbili mu w Łodzi powszechną sympatję i ogólny szacunek. To też śmierć Aleksandra Milkera wywołała w naszym mieście żal szczerzy i głęboki, a uczuciu temu Łódź dała wyraz, odprowadzając tłumnie i uroczysto zwłoki ś. p. Milkera na miejsce wiecznego spoczynku. W kondukcje pogrzebowym nie brakło nikogo z pośród tych, z którymi i wśród których Zmarły żył i działał; liczny zaś udział przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych oświadczył o uznaniu czynników państwowych dla długoletniej pracy ś. p. Milkera.

Ze śmiercią Jego zeszedł do grobu nie tylko znaczny i zasłużony obywatel, lecz i przedstawiciel starych, dobrych tradycji dziennikarstwa, traktowanego jako trudna i odpowiedzialna praca społeczeństwa. Dziennikarstwo polskie w Łodzi, z którym ś. p. Milker łączył się zawsze sercem i czynem, odczuwać będzie długo i boleśnie stratę, jaką poniosło następstwem jego zgonu.

Cześć pamięci Prawego Obywatela i Zasłużonego Publicysty!

Z życia miast polskich.

Zjazd miast kresowych w Wilnie.

Z inicjatywy związku miast polskich odbył się w dniach 5 i 6-go ub. m. zjazd miast województwa wileńskiego i nowogródzkiego, którego zadaniem było ustalenie stanowiska miast północno-wschodnich wobec projektu ustaw samorządowych mającego wejść pod obrady Sejmu.

Na zjazd przybyli z upoważnienia jednoosobnych rad miejskich przedstawiciele 18 największych miast. Nadto brali udział w zjeździe: pos. Kozłowski i Zwierzyński (Z.L.N.), Mrozowski (Ch.N.), Jaworowski (P.P.S.) i Wygodzki (Kolo Żydowskie).

Zjazd rozpoczął się uroczystym nabożeństwem, w czasie którego ks. biskup Michalkiewicz wygłosił pełne

sily, patryjotyczne przemówienie, owiane głęboką troską o przyszłość miast kresowych.

Następnie w sali miejskiej wiceprezydent miasta Wilna Łokuciejewski otworzył zjazd powołując do prezydium wiceprezesa Związku Miast dr. Zawadzkiego z Warszawy. Witali Zjazd wojewoda Raczkiewicz, imieniem min. spraw wewn., nacelnik wydziału Dr. Sikorski, prez. Lublina Szczepański i inni.

Referaty o „ordynacji wyborczej“, o „członkostwie gminy“, o „ustroju władz miejskich“ i o „nadzorze państwowym“ wygłosili pp. Jasiński, Rudnicki, wiceprezydent Łokuciejewski i Niedziałkowski. Następnie rozwinęła się obszerna dyskusja.

Zjazd znaczną większością głosów oświadczył się za systemem pluralnym przy wyborach do gmin miejskich i przeciw systemowi proporcjonalności de Hondta. Jako warunek członkostwa przyjęto jednomyślnie jednoroczne zamieszkanie. Zjazd uznał konieczność wzmocnienia władzy magistratu i powziął jednomyślną uchwałę, że „Państwo musi wykonywać faktyczny nadzór nad działalnością związków samorządowych ze względu tak na dobro gminy, jak i Państwa“. Również jednomyślnie oświadczył się zjazd za pośredniemi wyborami do Sejmików powiatowych i wojewódzkich oraz uznał za konieczne, aby zgodnie z art. 67 Konstytucji wydziały powiatowe i wojewódzkie składały się w części z członków wybieranych przez odnośne Sejmiki, a w części z delegatów Rządu.

Ile dzieci uczy się w Warszawie?

Na nowy rok szkolny zapisało się według spisów ostatnio opracowanych do szkół powszechnych 68,500 dzieci (liczba ta uległa zmniejszeniu, albowiem podlegający obecnie przymusowemu nauczaniu rocznik pochodzi z r. 1917, roku wojennego, głodowego, który spowodował zmniejszenie się urodzin), do 5 gimnazjów 908 dzieci (prawie bez zmiany) i

do 6 szkół zawodowych - 1224 (liczba większa wobec rozszerzenia szkoły im. Konarskiego na Lesznie), do wieczornych szkół dokształcających zawodowych — około 7000, (zgorą o 500 więcej niż w r. z.) oraz na kursy dla dorosłych — 5,700 (bez zmiany).

Dobra rolne i leśne m. st. Warszawy.

Gruntami miejskimi m. Warszawy zarządza instytucja autonomiczna, nosząca nazwę Adm. Gosp. Roln. i Leśnego („Agril“).

Grunty te są różne. Obok kilkuset-hektarowych folwarków istnieją małe działki niżej pół ha i stanowią częściowo własność miasta, częściowo zaś fundacyj.

Doświadczenie wykazało konieczność przejścia do systemu gospodarki czysto rolnej podmiejskiej, albowiem kierunek warzywniczy nie ziścił pokładanych nadziei.

Ograniczono więc uprawę warzyw i okopowizny. Równoległe Agril dąży do uprzemysłowienia gospodarstwa, wychodząc z założenia, że rolnictwo powinno dążyć do dostarczenia na rynek swych płodów w stanie możliwie wysoko przerobionym i do bezpośredniej konsumpcji zdatnym, aby w ten sposób bezpośrednio brać udział w zyskach, jakie osiągają pośrednicy i zakłady przemysłowe.

W tym celu przystąpiono do urządzenia nowoczesnego młyna mechanicznego na Bielanych, oraz do budowy tartaku parowego dwugatrowego w Mieni.

Inwentarz żywy stopniowo jest ulepszany, drogą wyeliminowania sztuk niezdatnych i zamiany na nowe. Zamierzone też jest powiększenie obory mlecznej.

W r. b. zakończone zostało wykonanie planów wszystkich folwarków, administrowanych przez „Agril“, co pozwoliło zestawić realny plan gospodarki.

Budżet „Agrilu“ na rok 1928—4 wykazuje w dochodach zł. 704.145, w wydatkach zł. 457.748.

Treść numeru 49-go:

Jaką wodę będzie miała Łódź?

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 roku o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dokończenie).—

Dział sprawozdawczy.

Protokół 35 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 20 listopada 1924 roku.—

Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za czas od 1 lipca do 30 września 1924 roku.— Sprawozdanie z działalności Oddziału Obrachunkowego za okres czasu od 1 lipca do 30 września 1924 roku.—

Obwieszczenia i okólniki:

Okólnik № 54 w sprawie wysokości mnożnika na m. listopad i narazie na m. grudzień 1924 roku.— Obwieszczenie Magistratu m. Łodzi w sprawie Statutu miejskiego podatku od spadków i darowizn.—

Kronika miejska. Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 3 grudnia 1924 roku o godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przymusowe ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki:

Pilarski J. Cegielniana 74, szafa, zegar, łozanka, biurko, szafa. Hertz H. Narutowicza 36, kanapka. Miller, Narutowicza 31, szafa. Milstein, Narutowicza 31, szafa. Gomulski, Narutowicza 44,50 pud. sardynek. Wiślicki, Zachodnia 33, stolik i 2 krzesła. Starkman, Piotrkowska 39, 3 krzesła. Waserzug, Wólczajska 7, 4 krzesła. Brukas, Stefana 17, szafa, kanapa, kufer. Szpiro, Narutowicza 56, zegar. Wiernik, Wschodnia 27, 2 szafy i tremo. Kaptan, Narutowicza 56, szafka i biurko. Bromberg, Narutowicza 56, stół. Rozenfeld, Kościelna 5, lustro i zegar. Mortenfeld J. Brzezińska 31, towar. Kutner, Podrzeczna 1,7 palt. Szymkiewicz, Podrzeczna 11, lustro, Świecznik, szafa, zegar. Unikowski, Zgierska 2, nici i guziki. Praw Zyskind, Zgierska 18, lustro, 2 szafy zegar, 2 słupki. Tyntpulwer, Zgierska 24, lustro, otomana i zegar. Krajcer, Zgierska 32, szafa i lustro. Lubicki, Zgierska 49, otomana, 4 krzesła i 2 lichtarze. Lewkowicz, Zgierska 80, 2 szafy, lustro i zegar. Dawidowicz, Piotrkowska 19, szafa, 3 garnitury, płaszcz, stół, 6 krzesel, 2 koldry, kredens, rama do firanek. Auerbach, Zielona 6, serweta. Bajejczak, Cegielniana 120, lustro. Biernacki, Zgierska 77, szafa. Bienenfeld, Lipowa 3, kredens. Borowiak, Konstanytnowska 10, szafa. Golde, Składowa 33, biurko. Byk, Składowa 32, 2 kapy. Dratwa, Lipowa 5, zegar. Ekler Fr., Piotrkowska 1, 2 obrusy. Fajngold, Szkolna 12, biurko. Funkiewicz, Konstanytnowska 52, 2 kapy. Frankenber, Cegielniana 40, stół. Fryde, Piotrkowska 35, obrus. Friske, Pomorska 59, stół. Gieryng, Konstanytnowska 24, szafa, Goldin, Cegielniana 54, zegar. Gotesdiner, Cegielniana 8, zegar. Gros, Aleksandrowska 28, 2 krzesła. Grunwald, Aleksandrowska 28, gramofon. Grynspan, Konsantynowska 18, waga. Hana, Młynarska 47, biurko. Hodoń, Zielona 59, stół. Helender, Aleksandrowka 59, kredens. Jagiełło, Zgierska 87, komoda. Jerozolimski W., Cegielniana 70, zegar. Józwiakowska, Franciszkańska 60, komoda. Kajnat, Konstanytnowska 30, cukiernica. Kałowski, Zgierska 40, kredens. Kedzi, Ogrodowa 28, gramofon. Kleiman, Zgierska 5, kredens. Kon, Zachodnia 65, szafa. Korzuchowska, Kilińskiego 160, 4 krzesła, obrus, lustro. Kranskopf, Piotrkowska 31, lustro. Kruk, Pomorska 53, szafa. Łurek, Jakóba 7, kredens. Marenholz, Piotrkowska 38, 3 krzesła. Milgrom, Nowomiejska 34, szafa. Cyncynatus, Wschodnia 21, 100 paczek czekolady. Blachman, Nowomiejska 19, garderoba. Rabinowicz, Wschodnia 50, 2 szafy i lustro. Heina, Włodzimierska 5, maszyna do szycia. Leśniak, Włocławska 28, lustro. Flacman, Konstanytnowska 14, kapa. Lipszyc, Zielona 11, towar. Neuman, Zielona 42, biurko.

Dnia 4 grudnia 1924 roku o godz. 9-ej rano: Bykowski, Konstanytnowska 24, zegar. Rottenberg, Narutowicza 27, pianino. Joscwicz, Narutowicza 49, pianino. Salomon Itta, Piotrkowska 50, krzesło na biegunkach Zajac, Narutowicza 49, otomana i kredens. Kaufman, Narutowicza 49, łozanka. Jesionowski, Piotrkowska 119, kredens. Kohn, Piotrkowska 60, stół. Biernath, Nawrot 84, zegar. Horsztajn, Al. Kościuszki 93, pianino. Bartniak, Radwańska 49, tremo. Biron Zamenhofa 17, stół. Birnbaum, Al. Kościuszki 37, tremo. Cwajgenbaum, Główna 61, zegar. Czerwiński, Nawrot 80, warsztat, Ekkert, Nawrot 44, tremo. Gajewski, Wólczajska 119, obrus. Geppert, Andrzeja 52, toaleta. Goczyńska, Nawrot 57, lustro. Hajntze T. Emilji 17, maszyna do szycia. Herc, Rokicińska 8, tremo i stół. Heller, Andrzeja 7, kredens. Hofenajder, Zagajnikowa 57, otomana. Hunteke, Andrzeja 35, kredens. Karśnicki, Wólczajska 112, 3 krzesła. Kasprzycki, N.-Cegielniana 41, lustro. Kon, Piotrkowska 60, stół. Krajewski, Przędzalniana 42, szafa, Krygier, Konstanytnowska 78, tremo. Kubasiewicz, Konstanytnowska 86, 2 kapy. Lewinson, Andrzeja 32, obrus. Łukin, N.-Cegielniana 38, zegar. Makowski, Nawrot 99, szafka i obrus. Malewski, Sienkiewicza 102, zegar. Gwiz, Zagajnikowa 6, szafka i kredens. Mouter Bejrich, Rzgowska 15, 2 szafki. Damaszkę, Łączna 42, maszyna do szycia. Szychowski, Piaseczna 19, zegar i lustro.

Redaktor: **Bolesław Dudziński.**

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.